

Sociokulturní, spirituální a psychologické souvislosti asistované reprodukce

Pracovní list

Tento pracovní list vznikl za finanční podpory Ministerstva zdravotnictví ČR
(projekt 50/20/PPZ In Time - zodpovědně, erudovaně, plánovaně a připraveně k rodičovství).

Pedagogická
fakulta

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

FAKULTNÍ NEMOCNICE®
OLOMOUC

Úkol 1: Doplňte chybějící text.

Na konci 80. let minulého století se věk při prvním porodu pohyboval mezi _____ lety a celých _____ % prvních porodů připadalo na ženy ve věku _____ let; podíl celoživotně bezdětných žen i mužů byl v české společnosti jedním z _____ v Evropě.

Podíváme-li se na vývoj porodnosti v České republice, zjistíme, že od revolučního roku 1989, kdy bylo v ČR _____ živě narozených dětí, v následujících letech docházelo k postupnému, posléze prudkému poklesu porodnosti. Ta byla nejnižší v letech _____, s výjimkou, kterou byl rok 1999. Tedy až na tento rok, kdy byl počet živě narozených dětí ještě nižší, se pohyboval kolem _____. V následujících letech došlo opět k určitému vzestupu počtu živě narozených dětí – pohyboval se nad 100.000, avšak už nepřesáhl počet. V roce 2019 se v České republice narodilo cca _____ živých dětí.

Úkol 2: Nyní se zamyslete nad tím, co je skutečnou příčinou takového demografického trendu a diskutujte v rámci skupiny.

Úkol 3: Doplňte chybějící text.

Z hlediska legislativy je v Evropě k metodám asistované reprodukce nepřísrnější _____, z historických důvodů, dále křesťansky založené státy jako jsou _____ a _____. Nejliberálnější zákony o asistované reprodukci má _____. Například v Belgii je od roku 2003 hrazeno pojišťovnou až _____ cyklů, je však povolen transport pouze jednoho embrya. Transport více embryí je povolen pouze u žen, které jsou starší _____ let. V USA je asistovaná reprodukce legislativně upravena v každém státě zvlášť, jedinou společnou podmínkou je _____ regulace, jinak není omezen ani počet transportovaných embryí, přičemž do těla ženy je možné zavést až _____ embryí. V České republice není právně definován _____, která smí být transportována do těla ženy, ani _____, jak dlouho mají být embrya zamražena.

Dle zákona 48/1997 Sb., Zákona o veřejném zdravotním pojištění, § 15, odst. 3, jsou na území České republiky hrazeny ženám na základě doporučení specialisty z oboru _____ a _____ formy mimotělního oplodnění v případě, že žena trpí oboustrannou neprůchodností _____ a je ve věku od _____ do _____ let a ostatním ženám ve věku od _____ do _____ let věku, maximálně však _____ -krát během života.

Úkol 4: Jak nahlížíte na výše popsaná pravidla, resp. limity asistované reprodukce, které jsou v různých zemích různě nastaveny? Diskutujte v rámci skupiny.

Úkol 5: Co víte o judaismu ve vztahu k manželství a rodině? Diskutujte v rámci skupiny

Úkol 6: Doplňte chybějící text.

Metoda asistované reprodukce IVF je většinou židovské společnosti existují však jisté debaty o tom, jak by měla . Při využívání této metody je nutný dohled v tom smyslu, aby nebyl porušen židovský zákon. Židovský zákon darování ženských a mužských pohlavních buněk, důležitou otázkou ale bylo, kdo bude narozeného dítěte – jestli žena, která jej odnese v děloze a porodí, nebo žena, která darovala své pohlavní buňky pro umělé oplození. Na základě této otázky byl vydán zákon, který určil, že matkou dítěte počatého pomocí metody IVF bude žena, která odnese . Identita dárkyň pohlavních buněk není známa, je ale možné, aby příjemci pohlavních buněk zjistili v národním registru dárkyně. totiž zastávají názor, že dítě je židovského vyznání pouze v případě, že je židovského vyznání také pohlavních , nikoliv jen žena, jej .

Úkol 7: Co víte o křesťanství ve vztahu k manželství a rodině? A kterou křesťanskou církev považujete za nejprísnejší ve vztahu k asistované reprodukci? Diskutujte v rámci skupiny.

Úkol 8: Z níže uvedených metod vyberte tu / ty, která / které je / jsou, podle vás, v římskokatolickém křesťanství bez výhrad akceptována / akceptovány.

- a) intrauterinní inseminace
- b) in vitro fertilizace – s vlastními gametami
- c) in vitro fertilizace – s darovanými gametami
- d) surogátní mateřství
- e) žádná z výše uvedených metod není povolena

Úkol 9: Doplňte chybějící text.

Ostatní křesťanské církve (oproti církvi _____) jsou vůči metodám asistované reprodukce poměrně _____. Vážnou výhradu mají vůči přijetí _____ a _____. Nejliberálnější postoj k asistované reprodukci zaujímají _____ církev a církev _____.

Úkol 10: Pod tímto odkazem najdete podrobnější informace o přístupu vyznavačů islámu k asistované reprodukci (IVF): <https://ivf-worldwide.com/education/introduction/ivf-global-perspective-religious.html>. Stručně naformulujte stanovisko sunnitských muslimů a muslimů šíitských k IVF.

Úkol 11: Doplňte chybějící text.

V souladu s Koránem jsou muslimské společnosti silně orientovány na _____ a _____. Plození dětí v manželském svazku je spojeno s velkou úctou samotného proroka _____. Sociální postavení, důstojnost a sebeúcta muslimské ženy úzce souvisí s jejím potenciálem. Zatímco _____ žena je muslimy považována za méně váženou nebo dokonce _____, žena _____ děti má vysoký kredit. Proto je pro ně příznačná také podpora všeho, co může přispět k plnohodnotné muslimské _____, kde jsou kromě muže a ženy také _____, které z tohoto svazku vzešly. Reprodukční medicína jako taková tedy v islámu není zavrhována, zavrhovány jsou jen některé její _____. Ve většině _____ zemí, v nichž žijí _____ muslimové se tedy metody asistované reprodukce, včetně IVF, omezují pouze na _____ páry. Použití darované _____, stejně tak _____ mateřství není dovoleno. Praxe asistované reprodukce v šíitských muslimských komunitách navazuje na _____ vydanou ajetolláhem Ali Husajnem Chameneím v roce 1999, která – za určitých podmínek – umožňuje vstup osoby do _____ cyklu manželů, tedy možnost přijetí _____ pohlavních buněk. Za určitých podmínek je možné i _____ mateřství.

Úkol 12: Z níže uvedených vyberte správné / správná tvrzení.

- a) Hinduisté absolutně nesouhlasí s praktikami asistované reprodukce.
- b) Hinduistické náboženství je velmi tolerantní, a to platí i o vztahu hinduistů k asistované reprodukci.
- c) Hinduisté preferují asistovanou reprodukci s pohlavními buňkami dotčeného manželského páru.
- d) Hinduisté požadují, aby případným dárcem spermií byl blízký příbuzný neplodného manžela.
- e) V běžné praxi se i u hinduistů používají darované gamety anonymních dárců.

Úkol 13: Doplňte chybějící text.

Buddhismus je ve vztahu k asistované reprodukci také velmi náboženstvím.
párům umožňuje použití bez omezujícího přístupu
k tomuto léčebnému postupu. Povoleno je také dárčovství . V buddhistické tradici má však
dítě počaté z genetického materiálu právo setkat se se svými
rodiči, jakmile dosáhne dospělosti.

Úkol 14: Doplňte chybějící text.

Běžné praktiky asistované reprodukce jsou v Číně povoleny, avšak darování , darování
a mateřství je zde zakázáno. Stejně tak je nepřípustný výběr
bez lékařské indikace a zakázáno je také lidské reprodukční .

Úkol 15: Níže se pokuste vyjmenovat všechny možné psychické stavy, prožitky i obtíže, které, podle Vás, mohou provázet proces opakované asistované reprodukce. Zaměřte se jak na páry, absolvující IVF s vlastními gametami, tak na páry, které tyto postupy podstupují s darovanými buňkami. Diskutujte v rámci skupiny

-
-
-
-
-
-

